Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

**Onze referentie**
8159670

**Bijlage(n)**
1

Datum 18 november 2026
Betreft Verhoogde inzet aanpak van ongewenste buitenlandse inmening en aanverwante vraagstukken

Op 14 oktober jl. heb ik met uw vaste Kamercommissie van Justitie en Veiligheid gesproken over ongewenste buitenlandse inmenging.[1] De boodschap van uw Kamer neem ik ter harte: de aanpak moet concreter en leiden tot resultaten. Laat ik ook duidelijk zijn: ongewenste buitenlandse inmenging gaat in tegen de normen en waarden van onze open en vrije samenleving. We zien de dreiging voor onze democratische rechtsorde toenemen. Daarom heb ik tijdens het Commissiedebat toegezegd uw Kamer voor de begrotingsbehandeling van Justitie en Veiligheid te informeren over de aanstaande plannen en het bijbehorende tijdspad.[2] Met deze brief doe ik deze toezegging gestand, mede namens de minister van Buitenlandse Zaken. In de bijlage vindt u een overzicht van de planning van de acties en resultaten die in de komende periode worden verwacht, inclusief een indicatie van wanneer uw Kamer hierover wordt geïnformeerd.

Ik hecht eraan, mede naar aanleiding van het debat met uw Kamer, een aantal onderwerpen hieronder uitgebreider toe te lichten.

<u>Vervolg Wet transparantie en tegengaan ondermijning van maatschappelijke organisaties (Wtmo)</u>
Uit het buitenland afkomstige financiering van maatschappelijke organisaties in Nederland kan een risico vormen voor de democratische rechtsstaat. Geldstromen die gepaard gaan met beïnvloeding die – al dan niet op termijn – de Nederlandse democratische rechtsstaat kan ondermijnen, is ongewenst. Statelijke actoren, organisaties en personen kunnen financiering inzetten als instrument voor ondermijnende beïnvloeding of om extremistisch en terroristisch gedachtegoed te verspreiden en te verheerlijken in Nederland. Ongewenste beïnvloeding en ondermijning van onze democratische rechtsstaat moet worden tegengegaan. Daarom vergroot ik momenteel het zicht op de dreiging die schuilgaat achter ongewenste buitenlandse beïnvloeding en ondermijning van de democratische rechtsstaat. Ik ben voornemens een onderzoek aan te vragen bij het WODC over dit fenomeen.

Het wetsvoorstel Wtmo is in maart verworpen door de Eerste Kamer. De verwerping van het wetsvoorstel laat onverlet dat het van belang blijft om te beschikken over een effectief en zorgvuldig wettelijk instrumentarium om op te treden tegen ongewenste beïnvloeding en ondermijning van onze democratische rechtsstaat. Uw Kamer heeft meerdere malen het belang hiervan onderstreept. Ook ik hecht hier belang aan en zal

[1] Commissiedebat Ongewenste buitenlandse inmenging, 14 oktober 2026
[2] TZ202610-198

daarom starten met een nieuw wetgevingstraject om ongewenste beïnvloeding en ondermijning tegen te gaan. Bij de nadere uitwerking wordt rekening gehouden met de bezwaren en aandachtspunten die naar voren zijn gebracht tijdens de behandelingen van het eerdere wetsvoorstel. In het eerste kwartaal van 2027 informeer ik uw Kamer over de vervolgstappen van het wetgevingstraject en de uitkomsten van de gesprekken met onder andere Frankrijk en België.[3]

Zicht op financieringsstromen

Naast de inzet op het vervolg Wtmo heeft het kabinet ook aandacht voor de mate waarin en wijze waarop statelijke actoren financieringsstromen kunnen inzetten voor hun doeleinden en hoe deze onze nationale veiligheidsbelangen (kunnen) schaden. Op dit moment wordt deze potentiële dreiging nader in kaart gebracht.

Binnen deze verkenning zal tevens uitvoering worden gegeven aan de motie van het lid Van Zanten (BBB) waarin de regering wordt opgeroepen te onderzoeken in hoeverre pro-Palestijnse demonstraties op en via universiteiten worden gefinancierd door buitenlandse mogendheden en/of aan hen gelieerde instellingen en bedrijven.[4] Hierbij is het van belang helder te onderscheiden dat de verkenning zich richt op financieringsstromen waarbij sprake is van ondermijnende beïnvloeding of anderszins een nationaal veiligheidsrisico (kan) ontstaan. Buitenlandse financiering is op zichzelf niet verboden of ongewenst. Afhankelijk van de resultaten van de verkenning zal bezien worden welke mogelijkheden bestaan om dergelijke financieringsstromen verder aan te pakken. Hierover wordt uw Kamer in het eerste kwartaal van 2027 geïnformeerd.

Verbieden van organisaties

Wanneer organisaties onze democratische rechtsorde ondermijnen door banden te hebben met terroristische organisaties, terrorisme en extremisme bevorderen en geweld verheerlijken, moet in een zo vroeg mogelijk stadium worden opgetreden. Hierbij kan snel acteren door vroegtijdig bestuurlijk in te grijpen essentieel zijn. Zoals aangekondigd in de Kamerbrief van 17 november jl. over het advies van de landsadvocaat inzake de mogelijkheden voor een bestuurlijk verbodsmodel, ben ik een wetgevingstraject gestart om vroegtijdig bestuurlijk optreden mogelijk te maken.[5] Ik informeer uw Kamer in het eerste kwartaal van 2027 over de vervolgstappen van het wetgevingstraject en over de lopende moties, inclusief de motie over de Moslimbroederschap[6]. Ten aanzien van deze motie zijn tevens onderstaande Europese ontwikkelingen van belang.

Vertrouwenslijn Buitenlandse Inmenging

Tijdens het Commissiedebat heb ik toegezegd uw Kamer nader te informeren over de voorziene realisatie van de Vertrouwenslijn Buitenlandse Inmenging. Die toezegging bestaat uit twee componenten. Ten eerste blijf ik mij inspannen voor een spoedig verloop van het wetgevingstraject. Bij voorspoedige consultatie (waaronder de verplichte advisering door de Autoriteit Persoonsgegevens) en advisering door de Raad van State, kan het wetsvoorstel rond het zomerreces 2027 aan uw Kamer worden aangeboden. Ten tweede heb ik toegezegd u nader te informeren over de resultaten van de verkenning naar de alternatieve mogelijkheden ter overbrugging van het wetgevingstraject. Uit deze verkenning is gebleken dat een constructie waarbij het meldpunt persoonsgegevens

[3] Toezeggingsnummer: TZ202610-200
[4] Kamerstukken II 2025/2026, 30821, nr. 311
[5] Kamerbrief over advies landsadvocaat bestuurlijk verbod terroristische en extremistische organisaties, 17 november 2026.
[6] Kamerstukken II, 2025/2026, 32824, nr. 491

verwerkt onder het regime van de Wet politiegegevens (Wpg), de meest passende optie lijkt. Andere opties, zoals een meldpunt dat helemaal geen persoonsgegevens verwerkt of persoonsgegevens verwerkt onder een ander regime, zijn praktisch onuitvoerbaar of juridisch kwetsbaar. Daarom wordt de vormgeving van een tijdelijke constructie op grond van de Wpg bij de politie momenteel verder uitgelopen.

EU-inzet tegen transnationale repressie

De minister van Buitenlandse Zaken zegde toe uw Kamer te informeren over de Nederlandse positie ten aanzien van de resolutie Neumann.[7] Nederland verwelkomt de door het Europees Parlement aangenomen resolutie over transnationale repressie (TNR) en zet zich in om een aantal daarin opgenomen aanbevelingen verder te brengen, waaronder het aanstellen van een EU TNR-coördinator voor een geïntegreerde Europese aanpak. Daarnaast kijkt het kabinet ook naar het inzetten van sancties voor het verhogen van de kosten voor statelijke actoren die zich aan TNR schuldig maken. In dat kader staat Nederland in contact met Europarlementariër en TNR-rapporteur Neumann over haar resolutie, die pleit voor een EU brede strategie waarin de aanbevelingen uit de resolutie worden opgenomen.

Het uitwerken van zo'n strategie is complex, omdat TNR zowel nationale als Europese bevoegdheden raakt en binnen de EU-instellingen over verschillende beleidsterreinen is verdeeld. Zonder centrale regie dreigt versnippering en het risico dat maatregelen elkaar niet versterken en belangrijke onderdelen van de aanpak blijven liggen. Daarom gaat Nederland in Brussel in gesprek met Europarlementariër Neumann over welke rol Nederland kan spelen bij het uitwerken van een Europese strategie tegen TNR en het meekrijgen van andere lidstaten. Met deze gesprekken onderzoeken we de haalbaarheid van de aanbevelingen uit de resolutie, zoals het aanwijzen van een EU TNR coördinator. Een coördinator zou kunnen fungeren als centraal aanspreekpunt om de aanpak van TNR binnen de EU te coördineren, vergelijkbaar met hoe de Raad een EU-coördinator voor terrorismebestrijding kent. In het eerste kwartaal van 2027 zal de minister van Buitenlandse Zaken uw Kamer nader informeren over de Nederlandse standpunten ten aanzien van de resolutie.

Europese ontwikkelingen

Op 8 oktober 2026 heeft het Europees Parlement een resolutie aangenomen over de noodzaak van een EU-strategie om islamitisch infiltrantisme en de invloed van het netwerk van de Moslimbroederschap tegen te gaan. Het Europees Parlement veroordeelt in deze resolutie religieuze en met name islamistische infiltratiestrategieën als een onaanvaardbare vorm van heimelijke en kwaadwillige inmenging. Dit Europees politiek signaal raakt aan onze nationale inzet op de verschillende terreinen.

Ook heeft het Europees Parlement in dezelfde resolutie opgeroepen tot de oprichting van nationale lijsten van haatpredikers op EU-niveau. Het kabinet ondersteunt, conform het regeerakkoord, dit initiatief van het Europees Parlement en hoopt dat de Europese Commissie hiermee aan de slag gaat.

Weren van sprekers

Het kabinet heeft in het coalitieakkoord opgenomen dat zij voornemens is een nationale lijst op te stellen voor imams die haatzaaien. De minister van Asiel en Migratie kan binnen de geldende nationale en Europese kaders maatregelen treffen om

[7] Toezegging, TZ202610-198

extremistische sprekers uit Nederland te weren wanneer deze vreemdelingen een gevaar vormen voor de openbare orde of de nationale veiligheid. Bij visumplichtige vreemdelingen kan de minister van Buitenlandse Zaken dit ook in de vorm van visumweigering, eveneens binnen de geldende nationale en Europese kaders. Beide ministers trekken hier samen in op, elk handelend vanuit de eigen verantwoordelijkheden.

De nadere uitwerking van het voornemen van het coalitieakkoord moet zorgvuldig plaatsvinden binnen de wettelijke kaders, waaronder de regels voor de verwerking van persoonsgegevens. Deze uitwerking vergt de nodige tijd en afstemming, om knelpunten in een later stadium te voorkomen. Voor de zomer van 2027 wordt uw Kamer over de voortgang geïnformeerd. Dit betekent echter niet dat in de tussentijd niet kan worden opgetreden tegen de komst van extremistische sprekers naar Nederland. Dergelijke sprekers kunnen uit Nederland worden geweerd, indien zij eveneens een dreiging vormen voor de openbare orde en/of nationale veiligheid, bijvoorbeeld door het weigeren van een visum, een Besluit tot signalering in het Schengeninformatiesysteem, het opleggen van een inreisverbod of het opleggen van een ongewenstverklaring door de Immigratie- en Naturalisatiedienst.

Toezicht weekend- en avondscholen
De minister van Buitenlandse Zaken besprak met de staatssecretaris van OCW welke rol hij kan vervullen in het traject rond weekend- en avondscholen. Conform de geïntegreerde Rijksbrede aanpak op OBI is diplomatiek contact één van de instrumenten die ingezet kan worden. OCW beziet momenteel hoe het toezicht te organiseren op weekend- en avondscholen die door buitenlandse overheden worden gefinancierd. De staatssecretaris van OCW zal uw Kamer hierover in het eerste kwartaal van 2027 informeren.

Verspreiding anti-gendernarratieven
De door uw Kamer gedeelde zorgen over de impact van de verspreiding van anti-gendernarratieven worden door het kabinet gedeeld. Daarom laat de staatssecretaris van Onderwijs en Emancipatie, aan wie ik de vraag van het lid Becker op dit thema heb doorgeleid,[8] onderzoek doen naar de verspreiding en impact van anti-gendernarratieven in Nederland. Hierbij wordt rekening gehouden met opkomende internationale bewegingen, zoals de anti-genderbeweging en de manosfeer. De conclusies van het onderzoek, dat naar verwachting medio 2027 verschijnt, worden betrokken bij aanvullende beleidsinzet.

**Tot slot**
Deze planningsbrief betreft een nadere concretisering van de acties zoals reeds aangekondigd in de Kamerbrief over de stand van zaken van de aanpak tegen ongewenste buitenlandse inmenging, die uw Kamer op 12 oktober jl. ontving.[9]

De verslechterde veiligheidssituatie en de veranderende geopolitieke verhoudingen onderstrepen de noodzaak voor een verhoogde inzet op het tegengaan van ongewenste buitenlandse beïnvloeding en inmenging.

[8] Toezegging, TZ202610-201
[9] Kamerstuk 30821 Nr. 337

De Minister van Justitie en Veiligheid,

**Onze referentie**
8159670

D. M. van Weel